

**SPREEK
TAAL 2**

Wonen

vanDale

VOOR BEGINNENDE SPREKERS VAN
HET NEDERLANDS (NIVEAU A1-A2)

Wonen

1. Mijn huis van vroeger p. 1
2. De buren hebben een hond p. 9
3. Nieuwe kastjes in de keuken p. 16
4. Hebben we recht op huurtoeslag? p. 24
5. Praktijkopdracht p. 31
6. Overzicht woorden en standaardzinnetjes p. 32
7. Begeleidershandleiding p. 33
8. Suggesties voor extra materiaal p. 51

bekijk foto / plaatje /
ding / mens

praat samen

wijs aan

luister naar begeleider /
andere mensen

luister naar audio op
www.vandale.nl/spreektaal

tik op de tafel

sta op

een spelletje

naar buiten

kijk in de handleiding

1. Mijn huis van vroeger

1. Bekijk de foto. Praat met je begeleider.

Wie zie je op de foto?

Wie zijn deze mensen?

Waar wonen ze?

In wat voor soort huis woon jij?

Ben je tevreden met je huis?

Wat voor huis had je in het land waar je geboren bent?

2. Luister naar het gesprek *Ik mis mijn oude huis.* Je hoort Boris en Sedou.

3. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

1. Waar wonen Sedou en zijn zoon?
 - a. In de Beatrixstraat.
 - b. In de Brinkstraat.
2. Wie is Debby?
 - a. De vrouw van Sedou.
 - b. De zus van Boris.
3. Wie is Abdu?
 - a. De man van Debby.
 - b. De zoon van Sedou en Debby.
4. Waarom is Debby terug gegaan naar Senegal?
 - a. Ze kon niet wennen in Nederland.
 - b. Ze kreeg een baan in Senegal.

4. Kijk naar de plaatjes en praat met je begeleider.

Waar komt Sedou vandaan?

Vertel over het dorp waar Sedou geboren is.

5. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

Abdu blijft bij zijn vader in Nederland. Waarom? Noem drie dingen.
Waarom gaat Sedou niet terug naar Senegal?

6. Praat met je begeleider.

Sedou woont nu in Nederland. Hij woonde vroeger in Senegal.
Wat is het verschil tussen zijn huis in Senegal en zijn huis in Nederland?

En bij jou? Wat is het verschil tussen het huis waar je geboren bent en het huis waar je nu woont?

7. Luister naar je begeleider. Tik op de tafel.

Je begeleider leest een deel van het gesprek voor. Hoor je een naam?
Tik op de tafel als je een naam hoort.

8. Luister naar je begeleider. Je begeleider leest steeds een zin voor. Wat hoor je? Wijs het antwoord aan.

1. Woon je nog in de Brinkstraat?
 - a. altijd
 - b. steeds
2. Het is een flat met vier kamers.
 - a. grote
 - b. goede

3. Mijn vrouw is naar Senegal.
 - a. gelukkig
 - b. terug
4. Abdu bij mij in Nederland.
 - a. blijft
 - b. woont
5. Hij is hier geboren.
 - a. natuurlijk
 - b. zeker

9. Luister naar je begeleider. Wat hoor je? Sta op.

10. Taalriedel

Dat is lang geleden.

Dat is lang geleden.

Zeg dat wel.

Zeg dat wel.

Hoe is het met je?

Hoe is het met je?

Ik ben net verhuisd.

Ik ben net verhuisd.

Waar woon je nu?

Waar woon je nu?

In een flat.

In een flat.

Samen met mijn zoon.

Samen met mijn zoon.

Zonder je vrouw?

Zonder je vrouw?

Die is terug naar Senegal.

Die is terug naar Senegal.

Goh, wat naar!

Goh, wat naar!

Ze kon hier niet wennen.

Ze kon hier niet wennen.

Mis jij je eigen land?

Mis jij je eigen land?

Ja, heel erg.

Ja, heel erg.

11. Luister naar je begeleider. Zeg de zinnen na.

1. Woon je nog steeds in de Brinkstraat?
2. Het is een grote flat met vier kamers.
3. Mijn vrouw was heel ongelukkig hier.
4. Mijn zoon blijft bij mij in Nederland.
5. Hij is hier natuurlijk geboren.
6. Ik woonde aan de rand van een klein dorp.
7. We hadden uitzicht op de bergen.
8. Dan gaan we naar zijn moeder.
9. Hij mist haar enorm.
10. Dat vertel ik je nog wel eens.

12. Zeg het gesprek na.

- Boris: Hé Sedou, waar woon je nu?
Sedou: In de Beatrixstraat. Ik ben net verhuisd.
Boris: In wat voor huis woon je?
Sedou: In een flat, een grote flat met vier kamers, samen met mijn zoon.
Boris: Zonder je vrouw?
Sedou: Ja. Mijn vrouw is terug naar Senegal.
Boris: Goh, wat naar.
Sedou: Ja, maar het is wel beter zo.
Debby was heel ongelukkig in Nederland.

13. Zeg het gesprek na.

Boris: Mis jij je geboorteland?
Sedou: Natuurlijk.
Boris: Wat mis je vooral?
Sedou: Mijn ouders en mijn oude huis. Ik woonde in een dorp.
We hadden uitzicht op de bergen.
Boris: Ga jij niet terug?
Sedou: Nee, ik heb hier een goede baan.
En mijn zoon wil ook liever in Nederland blijven.
Boris: Is je zoon wel eens in Senegal geweest?
Sedou: Ja, maar toen was hij nog heel klein.
Volgend jaar gaan we op vakantie naar Senegal.

14. Maak het gesprek compleet.

Je komt op straat een oude vriend tegen. Hij stelt vragen over je huis.
Voer het gesprek.

Antoine: Hoi ..., dat is lang geleden.
Ik:
Antoine: Waar woon je nu?
Ik:
Antoine: In wat voor huis woon je?
Ik:
Antoine: Woon je alleen?
Ik:
Antoine: In wat voor huis woonde je in je geboorteland?
Ik:
Antoine: Mis je je eigen geboorteland?
Ik:

15. Maak een praatje.

Loop rond. Vertel aan de ander over het huis waarin je woont.
De ander reageert.

16. Praat met je begeleider.

Vertel je begeleider over je huis van vroeger.

17. Luister nog een keer naar het gesprek *Ik mis mijn oude huis*. Praat samen.

Boris zegt: 'Ik ben ook verhuisd. Maar dat is een heel verhaal.
Dat vertel ik je nog wel eens.'

Bedenk samen het verhaal van Boris. Waar woont hij nu?
Wat is er met hem gebeurd?

18. Spelletje

Het huis is ...
Het huis heeft ...

19. Kijk nog een keer naar de foto's. Geef antwoord op de vragen.
Bedenk je eigen verhaal.

Wie zijn deze mensen?
Waar komen ze vandaan?
Werkt de man?
Wat voor werk doet hij?
Hoe oud is de jongen?
Hoe kijken ze?

2. De buren hebben een hond

1. Bekijk de foto. Praat met je begeleider.

Wat zie je op de foto?

Houd jij van honden?

Heb je zelf een huisdier thuis?

Waarom wel?

Waarom niet?

Had je in het land waar je geboren bent een huisdier?

2. Luister naar het gesprek *Die hond blaft de hele dag.* Je hoort Morris en Mehtap.

3. Luister nog een keer naar het gesprek en wijs aan.

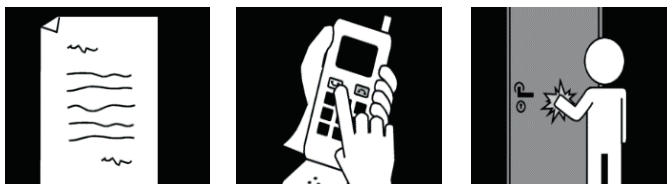
Morris heeft last van de burens.
Wat is het probleem?

Wanneer heeft hij last van de burens?

Wat heeft Morris al gedaan?

4. Kijk naar de plaatjes en geef antwoord.

Welke huisdieren ken jij?

Ken je nog meer huisdieren?

5. Luister nog een keer naar het gesprek en praat met je begeleider.

Welk advies krijgt Morris van Mehtap?

Waarom geeft zij dit advies?

Vind je het een goed advies?

Welk advies zou jij Morris geven?

6. Praat met je begeleider.

Heb jij wel eens last gehad van je burens?

Wat heb je toen gedaan?

Hoe is het probleem opgelost?

7. Bekijk de website van de politie en geef antwoord.

Morris wil de wijkagent spreken. Welk nummer moet Morris bellen?

Bel **112** als elke seconde telt. **0900-8844** Geen spoed, wél politie

Politiebureaus
Wijkagenten
Over de politie

Pers
Vacatures
Contact

[Home](#) [Nieuws](#) [Aangifte doen](#) [Melden](#) [Gezocht](#) [Vermist](#) [Onderwerpen](#) [Mijn buurt](#)

[Home](#) » [Mijn buurt](#) » [De Wijkagent](#)

De Wijkagent

Voor een afspraak met uw wijkagent belt u 0900-8844.
Dit informatienummer heeft een starttarief van 9,4 cent en
kost 2,76 cent per minuut.

8. Luister naar het telefoongesprek *Ik heb een probleem met mijn burens*. Je hoort een politieagent, Morris en Willem Bakker.

9. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

Wat gaat de wijkagent doen?

10. Luister naar je begeleider. Hoor je een vraag?

11. Taalriedel

Ik heb last van de hond van de burens.

Ik heb last van de hond van de burens.

O, wat is er dan?

O, wat is er dan?

Hij blaft als hij alleen is, dus de hele dag.

Hij blaft als hij alleen is, dus de hele dag.

O, wat vervelend.

O, wat vervelend.

Alleen 's avonds is hij stil.

Alleen 's avonds is hij stil.

Heb je al met je burens gepraat?

Heb je al met je burens gepraat?

Al een paar keer.

Al een paar keer.

En, wat zeggen ze dan?

En, wat zeggen ze dan?

Ze kunnen er niets aan doen.

Ze kunnen er niets aan doen.

12. Luister naar je begeleider. Zeg de zinnen na.

1. Leuk dat je er bent!
2. Draai je vaak muziek?
3. De hond van de burens blaft de hele dag.
4. Ik word er gek van.
5. Dat kan ik me voorstellen.
6. Ik heb een briefje geschreven.
7. Ik ben een keer bij ze aan de deur geweest.
8. Je kunt contact opnemen met de wijkagent.

13. Zeg het gesprek na.

Willem Bakker:	Politie Waterland, Willem Bakker.
Morris:	Hallo, u spreekt met Morris Jongsma.
Willem Bakker:	Dag meneer Jongsma, wat kan ik voor u doen?
Morris:	Ik heb een probleem met mijn burens.
	Hun hond blaft de hele dag.
Willem Bakker:	Dat is vervelend. Heeft u al met uw burens gesproken?
Morris:	Ja. Ze kunnen er ook niets aan doen.
Willem Bakker:	Dat is lastig. Ik ga een keer met ze praten.
Morris:	Prima. Bedankt.
Willem Bakker:	Wat is het adres van uw burens?
Morris:	Houtstraat 14.

14. Maak het gesprek compleet.

Je woont in een flat. De burens boven draaien de hele dag harde muziek. Jij vindt dat heel vervelend. Je hebt al een paar keer gevraagd of de muziek zachter kan. Maar dat doen ze niet. Je belt met de wijkagent. Voer het gesprek.

Wijkagent: Erkan Bodar, Politie Assen, goedemiddag.

Ik:

Wijkagent: Wat kan ik voor u doen?

Ik:

Wijkagent: Dat is vervelend.
Heeft u al met de burens gesproken?

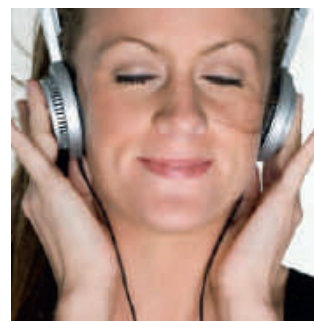
Ik:

Wijkagent: Dat is lastig.
Ik ga een keer met ze praten.

Ik:

Wijkagent: Waar wonen uw burens?

Ik:

15. Vraag en geef antwoord.

Loop rond. Vraag of de ander wel eens last heeft van zijn burens. Reageer op de ander. Geef advies.

16. Praat met je begeleider.

Morris heeft last van de hond van de buurvrouw. Hij gaat naar de buurvrouw toe. Wat kan hij zeggen? Voer het gesprek met de buurvrouw.

17. Je zus heeft problemen met haar buurman. Zijn fiets staat elke dag in de hal. Je zus kan er niet goed langs met haar boodschappen. Voer het gesprek met je zus. Geef haar advies.

18. Kijk nog een keer naar de foto. Geef antwoord op de vragen. Bedenk je eigen verhaal.

Wie is deze vrouw?
Waar is ze?
Wat doet ze?
Hoe heet haar hond?
Hoe lang heeft ze de hond?
Waar wonen ze?

3. Nieuwe kastjes in de keuken

1. Bekijk de foto. Praat met je begeleider.

Wat zie je op de foto?

Waar zijn deze mensen?

Ze zijn blij, want ze hebben een nieuwe keuken.

Ben je blij met jouw keuken?

Heb je de keuken zelf gekocht of is hij van je huisbaas of de woningbouwvereniging?

2. Kijk naar de plaatjes en praat met je begeleider.

Wat zie je in de keuken?

Hoe ziet jouw keuken eruit? Geef antwoord op de vragen.

Hoe groot is je keuken?

Wat staat er in je keuken?

Staat er een tafel in je keuken?

Heb je een open keuken?

3. Luister naar het telefoongesprek *We wachten nu al twee maanden.* Je hoort Latitia en Marleen.

4. Luister nog een keer naar het gesprek. Je begeleider leest een aantal zinnen voor. Zijn de zinnen goed? Zeg ja of nee.

1. Latitia gaat een dagje winkelen met haar zus.
2. Marleen wil graag advies van Latitia.
3. Ze heeft een probleem met de wasmachine.
4. De opzichter van de woningbouwvereniging is twee maanden geleden bij Marleen geweest.
5. Marleen heeft een afspraak gemaakt om de kastjes te repareren.
6. Marleen is bang dat de kastjes naar beneden vallen.

5. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

Latitia geeft advies aan Marleen. Wat is haar advies? Ze noemt drie dingen.

6. Praat met je begeleider.

Heb je een huurhuis of een koophuis?

Als je een huurhuis hebt, heb je te maken met een woningbouwvereniging of een huisbaas.

Wanneer neem jij contact op met de woningbouwvereniging of je huisbaas?

Als ...

Heb je ook een huurcommissie? Wat doet de huurcommissie?

7. Luister naar het telefoongesprek *Ze komen maandag de kastjes vervangen*. Je hoort weer Latitia en Marleen.

8. Luister nog een keer naar het telefoongesprek en geef antwoord.

Is Marleen blij? Waarom wel of waarom niet?
Hoe voelt Latitia zich?

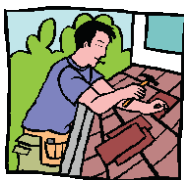

9. Luister naar je begeleider. Hoeveel woorden hoor je?

10. Praat samen.

Je woont in een oud huis. Er zijn problemen.
Beschrijf de plaatjes.

11. Taalriedel

Hoi Marleen.

Hoi Marleen.

Hé Latitia.

Hé Latitia.

Hoe is het met je keuken?

Hoe is het met je keuken?

Maandag krijgen we nieuwe kastjes.

Maandag krijgen we nieuwe kastjes.

Dat is goed geregeld!

Dat is goed geregeld!

Er was iets fout gegaan in hun administratie.

Er was iets fout gegaan in hun administratie.

Dat zeggen ze altijd.

Dat zeggen ze altijd.

Ik ben zo blij dat ze komen.

Ik ben zo blij dat ze komen.

Ik kan haast niet wachten tot maandag.

Ik kan haast niet wachten tot maandag.

Hoe laat komen ze?

Hoe laat komen ze?

Meteen om 8.00 uur 's ochtends.

Meteen om 8.00 uur 's ochtends.

12. Luister naar je begeleider. Zeg de zinnen na.

1. Heb je even tijd?
2. Ik heb je advies nodig.
3. Het gaat om onze keuken.
4. De kastjes hangen scheef.
5. De deuren kunnen niet meer dicht.
6. Dan kun je de woningbouwvereniging bellen.
7. Een opzichter is twee maanden geleden geweest.
8. Hij vertelde dat we nieuwe kastjes krijgen.

13. Zeg het gesprek na.

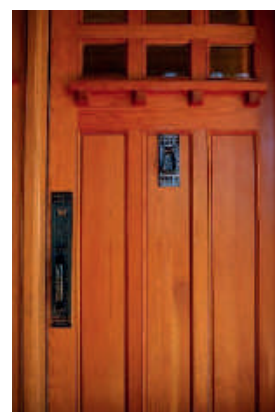
Marleen: Heb je even tijd?
Latitia: Ja hoor.
Marleen: Ik heb je advies nodig over onze keuken.
Latitia: Wat is er aan de hand?
Marleen: De kastjes hangen scheef en de deuren kunnen niet meer dicht.
Latitia: Dan moet je de woningbouwvereniging bellen.
Marleen: Dat heb ik gedaan. We krijgen nieuwe kastjes. Maar we wachten al twee maanden.
Latitia: Dan moet je nog een keer bellen. En je kunt de huurcommissie inschakelen.
Marleen: Bedankt voor de tip.

14. Maak het gesprek compleet.

Je huur gaat per maand met € 50,- omhoog. Daar ben je het niet mee eens. Je hebt al gebeld met de huisbaas. Dat heeft niet geholpen. Je weet niet wat je nu moet doen. Je vraagt advies aan je vader. Je vraagt eerst of hij even tijd heeft.

Yousef: Hoi
Ik:
Yousef: Ja natuurlijk. Vertel!
Ik:
Yousef: Dat is heel vervelend.
Ik:
Yousef: Je moet de huisbaas bellen.
Ik:
Yousef: Dan moet je een brief aan hem sturen.
Ik:
Yousef: Dan moet de huisbaas echt antwoord geven.
Ik:

15. Vraag en geef antwoord.

Loop rond. Vraag of de ander tevreden is met zijn huis. Vraag de ander ook waarom hij wel of niet tevreden is. Reageer op de ander.

16. Praat samen.

Loop rond. Vraag of de ander wel eens advies vraagt. Aan wie vraagt hij advies? En waarover? Reageer op de ander.

17. Spelletje

Raad het woord.

18. Praat met je begeleider.

Je hebt een probleem met je kastjes in de keuken.
Je belt de huisbaas of de woningbouwvereniging. Wat kun je zeggen?
Voer het gesprek.

19. Kijk nog een keer naar de foto. Geef antwoord op de vragen.
Bedenk je eigen verhaal.

Wie zijn deze mensen?
In wat voor huis wonen ze?
Waar zijn ze?
Wat gaan ze doen?
Waarom kijken ze blij?

4. Hebben we recht op huurtoeslag?

1. Bekijk de foto en praat met je begeleider.

Wat zie je op de foto's?

Bel jij wel eens met de Belastingdienst? Waarover?

Wie regelt de financiële zaken bij jou thuis?

Vind je het moeilijk om financiële zaken te regelen?

2. Praat met je begeleider. Waar denk je aan bij het woord 'belasting'?

3. Luister naar het gesprek *We hebben een ander huis*.
Je hoort Zarah en Najib.

4. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

Waarom komt Zarah op bezoek bij haar broer?

Zarah heeft groot nieuws. Welk nieuws?

Hoeveel kamers heeft het nieuwe huis van Zarah?

Het huis heeft één nadeel. Wat is dat nadeel?

5. Praat met je begeleider.

Zarah krijgt misschien meer huurtoeslag.

Wat is huurtoeslag? Bij welke instantie kun je huurtoeslag aanvragen?

Krijg jij zelf ook huurtoeslag?

Welke toeslagen ken je nog meer?

6. Luister naar je begeleider. Je begeleider leest steeds een zin uit het gesprek voor. Welk woord hoor je?

1. Gefeliciteerd met je
2. We hebben groot
3. Boven hebben we drie
4. Dan kunnen ze rustig hun maken.
5. Als het goed is, krijgen we meer
6. Dat mag je wel even informeren bij de

**7. Luister naar je begeleider. Wat kun je zeggen?
Wijs het goede antwoord aan.**

Gefeliciteerd met je verjaardag!

Dank je wel.

Wat leuk!

We hebben groot nieuws!

Dank je wel.

Wat dan?

We hebben een ander huis.

Wat leuk! Waar?

Dat mag ook wel.

Hoe komen jullie aan het huis?

Vertel verder.

Via Wonen Limburg

Dan mag je wel even informeren
bij de Belastingdienst.

Dat gaan we
zeker doen.

Dat weet ik niet.

**8. Luister naar het telefoongesprek *Dan heeft u recht op huurtoeslag?*.
Je hoort een medewerker van de Belastingdienst en Zarah.**

9. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

Waarom belt Zarah met de Belastingdienst?

De medewerker van de Belastingdienst stelt een aantal vragen aan Zarah.

Heeft Zarah op dit moment huurtoeslag?

Wat is de gezinssituatie van Zarah?

Is het inkomen van Zarah het laatste jaar veranderd?

Hoe hoog is de huur van het nieuwe huis?

Weet je nu hoeveel huur Zarah voor haar vorige huis betaalde?

10. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

Weet Zarah aan het eind van het gesprek hoeveel huurtoeslag ze krijgt?

Welke tip geeft de medewerker van de Belastingdienst?

11. Taalriedel

Hé, we hebben groot nieuws.

Hé, we hebben groot nieuws.

Wat is er dan?

Wat is er dan?

We hebben een nieuw huis.

We hebben een nieuw huis.

Wat leuk!

Wat leuk!

Waar is het huis?

Waar is het huis?

In de Jachtenlaan.

In de Jachtenlaan.

Is het een groot huis?

Is het een groot huis?

Ja, met drie slaapkamers.

Ja, met drie slaapkamers.

Zo, dat is groot.

Zo, dat is groot.

En ook nog een tuin!

En ook nog een tuin!

Is het huis duur?

Is het huis duur?

Ja, het is € 200,- meer.

Ja, het is € 200,- meer.

12. Luister naar je begeleider. Zeg de zinnen na.

1. We hebben een nieuw huis.
2. Proost. Op jullie nieuwe huis.
3. Hebben we recht op huurtoeslag?
4. Wat is uw gezinssituatie?
5. Ik woon met mijn man en twee kinderen.
6. Is uw inkomen het laatste jaar veranderd?
7. Nee, dat is hetzelfde gebleven.
8. Bedankt voor de informatie.

13. Kijk naar de plaatjes. Praat samen.

Je krijgt een nieuw huis. Wat moet je doen?

14. Zeg het gesprek na.

Medewerker: Met de Belastingdienst, goedemorgen.
Zarah: Goedemorgen, u spreekt met Zarah Elibar.
Medewerker: Dag mevrouw. Wat kan ik voor u doen?
Zarah: Ik wil weten of we recht hebben op huurtoeslag.
Medewerker: Wat is uw gezinssituatie?
Zarah: Ik woon met mijn man en twee kinderen.
Medewerker: Hoe oud zijn uw kinderen?
Zarah: 14 en 16.
Medewerker: Wat is de huur van uw nieuwe huis?
Zarah: € 640,- per maand.
Medewerker: Dan heeft u recht op huurtoeslag.
Zarah: Bedankt voor de informatie.

15. Maak het gesprek compleet.

Medewerker: Met de Belastingdienst, goedemorgen.
Ik:
Medewerker: Wat kan ik voor u doen?
Ik:
Medewerker: Wat is uw gezinssituatie?
Ik:
Medewerker: Hoe oud zijn uw kinderen?
Ik:
Medewerker: Wat is de huur van uw nieuwe huis?
Ik:
Medewerker: Dan heeft u recht op huurtoeslag.
Ik:

16. Vraag en geef antwoord.

Loop rond. Vraag hoe vaak de ander verhuisd is. Reageer op de ander.

17. Je zoon is 2 jaar. Hij gaat twee dagen in de week naar een kinderdagverblijf. Je belt naar de Belastingdienst. Je vraagt of je recht hebt op Kinderopvangtoeslag. Voer het gesprek.

18. Je begeleider vertelt een verhaal. Luister naar het verhaal. Vertel het verhaal na. Heb je de tien woorden gebruikt?

19. Kijk nog een keer naar de foto's. Geef antwoord op de vragen. Bedenk je eigen verhaal.

- Wie is deze mevrouw?
Hoe oud is ze?
Waar woont ze?
Naar wie belt ze?
Waarom belt ze?
Hoe kijkt de mevrouw?

5. Praktijkopdracht

Naar buiten!

1. Nodig je begeleider uit in je eigen huis. Laat je huis zien.
2. Vertel aan een vriend/vriendin over je huis van vroeger.
Neem het gesprek op je mobiele telefoon op.
3. Bekijk samen met je begeleider de website van de Belastingdienst.
Waar staat informatie over huurtoeslag? Heb jij recht op huurtoeslag?
4. Heb jij een huurbaas? Wanneer en waar kun je hem bereiken?
En is er een wijkagent bij jou in de buurt? Wie is dat?
Wanneer en waar kun je met hem spreken?

6. Overzicht woorden en standaardzinnetjes

het aanrecht
het advies
de berg
de buren
het contact
het dorp
het huiswerk
de huurtoeslag
het inkomen
het kastje
de muziek
de rand
het uitzicht
de verandering
het verhaal
de wijkagent
de woningbouwvereniging

Bedankt voor de informatie.
Dat gaan we zeker doen.
Dat is goed geregeld.
Dat is lang geleden.
Dat is waar.
Een momentje.
Een ogenblikje.
Heb je even tijd?
Ik verbind u door.
Zeg dat wel.

allemaal
bang
beneden
misschien
namelijk
ongelukkig
precies
scheef
steeds
straks
tevreden
vriendelijk
waarschijnlijk

blaffen
doorklikken
informereren
inschakelen
last hebben van
proberen
reageren
recht hebben op
uitzetten
van plan zijn
vervangen
winkelen
wennen
zich voorstellen

besloten - besluiten
gebleven – blijven
geholpen - helpen
gesproken - spreken
gekocht - kopen
wist – weten
zeiden – zeggen
waren – zijn

7. Begeleidershandleiding

Algemeen

De modules

Het materiaal is:

- ontwikkeld om *gestructureerd* te werken aan taalverhoging naar niveau A2;
- gericht op de *mondelinge vaardigheden*: luisteren, spreken en gesprekken voeren.

Wat kan een NT2-deelnemer op niveau A2?

Een deelnemer kan:

- zinnen en regelmatig voorkomende uitdrukkingen begrijpen die verband hebben met alledaagse onderwerpen;
- de hoofdzaken begrijpen in korte eenvoudige boodschappen;
- eenvoudige aanwijzingen geven en opvolgen;
- praten over eenvoudige en alledaagse dingen;
- zeer korte sociale gesprekken voeren met hulp van de gesprekspartner;
- zijn of haar mening uitdrukken over vertrouwde alledaagse onderwerpen;
- informatie vragen en informatie geven over verschillende zaken.

Dit betekent dat een deelnemer nog heel weinig uit zichzelf kan zeggen, en als hij het probeert, zitten er veel fouten in de uitvoering. De rol van u als gesprekspartner is erg *belangrijk*.

U bent een soort ‘aangever’ en geeft heel veel steun bij de uitvoering van de opdrachten.

U helpt bij het onder woorden brengen van de gedachten van de deelnemer. Ook kunt u niet verwachten dat een deelnemer in bijvoorbeeld de nazegoefeningen alles goed kan nazeggen.

En bij het geven van feedback moet u er vanuit gaan dat een deelnemer nog weinig zelf kan zeggen en bij wat hij zegt veel basale fouten maakt. Ga dus vooral in op de inhoud van wat de deelnemer zegt en minder op de vorm.

Aanpak – globale werkwijze

Het materiaal bestaat uit vijftien modules. Elke module heeft zijn eigen thema. Er is geen vaste volgorde waarin de modules behandeld moeten worden. Het advies is te starten met de module ‘Praten over jezelf’, omdat deze module in het teken staat van kennismaking.

Het stramien en de opbouw van elke module zijn hetzelfde

1. Voorblad met foto

Elke module heeft op de kaft een foto die past bij het thema van de module. Daarna volgt een korte inhoudsopgave en uitleg van de gebruikte symbolen.

2. Vier subthema's

Binnen elke module zijn steeds *vier subthema's*. Deze subthema's kunnen het best op volgorde worden doorgewerkt. Het is goed om zo nu en dan onderdelen van de module te herhalen. Dit zorgt ervoor dat de deelnemer de stof beter kan onthouden. Als een deelnemer (een deel van) de stof al beheerst, kunnen subthema's of onderdelen daarvan ook worden overgeslagen. Ook als u met de deelnemer besluit dat een gedeelte van een module niet relevant is voor hem/haar (de deelnemer krijgt bijvoorbeeld nooit met het onderwerp van het subthema te maken in zijn leven), kunt u een gedeelte overslaan.

3. Introductie subthema

Elk subthema begint met een *foto of beeldmateriaal* met daaraan gekoppeld een aantal concrete vragen. Die staan onder de foto bij de eerste opdracht. Op deze manier wordt het subthema geïntroduceerd en wordt de voorkennis van de deelnemer geactiveerd. Dit betekent dat de kennis die de deelnemer al over het onderwerp heeft, naar boven wordt gehaald. Dat is belangrijk bij bijvoorbeeld het leren van nieuwe woorden. Die kunnen het best onthouden worden als de deelnemer weet bij welke voor hem/haar bekende woorden die kennis hoort. Zo wordt het woordennetwerk in zijn/haar hoofd steeds breder en dieper.

4. Dialoog

Daarna komt er een *dialoog*. In deze teksten zitten de belangrijkste nieuwe woorden en zinnen. Ze worden hier voor het eerst aangeboden. De gesprekken hoeven niet woord voor woord begrepen te worden; het gaat om die woorden en zinnen samen doornemen en dat de boodschap ervan overkomt.

5. Verwerking van de woorden

De volgende stap is de *verwerking* van die woorden en zinnen. Dat betekent dat de nieuwe woorden en zinnen veel geoefend worden. Dit gebeurt in een aantal verschillende oefenvormen en met heel veel herhaling om te zorgen dat het ook echt binnenkomt. Zonder die herhaling blijft er te weinig hangen. Stelt u zich voor dat u in China woont en Chinees wil leren. Dan heeft ook u behoefte aan veel herhaling om enigszins thuis te raken in deze nieuwe taal. Voor u lijkt het soms misschien saai, maar de deelnemer ervaart dat heel anders.

6. Communicatie

Dan volgt de fase van *communicatie*. In eerste instantie is dat nog gestuurd, dus behoorlijk voorgeprogrammeerd: een deelnemer voert korte gesprekken of reageert op standaardvragen. De antwoorden zijn vaak kort. De deelnemer gebruikt hierin vaak de nieuwe woorden of de nieuwe zinnen, precies zoals hij ze net gehoord of gelezen heeft. Die stap is erg belangrijk. Daarna pas komt oefenen met *vrije productie*. Bij vrije productie (het woord zegt het al) is de deelnemer vrijer in wat hij kan en wil zeggen. In bijvoorbeeld een rollenspel laat de deelnemer zien dat hij een gesprekje kan voeren. Dat gesprekje is nooit zo goed en compleet als de dialoog en de oefeningen daarvoor. Dat is logisch en dat hoort erbij: als mensen zelf gaan

praten maken ze op dit niveau nog veel fouten, gebruiken ze korte zinnen enzovoort. De dialogen worden het voorbeeld, maar wat ze nu zelf kunnen staat nog ver af van dat voorbeeld. Soms kunnen deelnemers wel al een paar woorden of een kort zinnetje uit de voorbeelden gebruiken (bijvoorbeeld een zinnetje als 'Ik heb er zin in' of 'Ik droom van ...').

7. Slotfoto('s)

Opdrachten bij de slotfoto('s): de deelnemer fantaseert zijn/haar eigen verhaal bij de slotfoto('s). Deze foto's zijn bedoeld om de fantasie te prikkelen en spontaan praten te stimuleren.

De deelnemer hoeft niet per se de woorden uit het thema te gebruiken; hij/zij gebruikt de woorden en zinnen die hij/zij tot zijn beschikking heeft. U stelt de vragen die onder de foto's staan. Ook hier kunnen de antwoorden weer kort zijn.

Indien de deelnemer bekend is met de situatie op de foto, kunt u eventueel ook over zijn/haar eigen ervaringen praten.

8. Praktijkopdracht

Na de subthema's staan enkele *praktijkopdrachten*, bedoeld om een kleine relatie te leggen met het dagelijkse leven van de deelnemer. Het zijn opdrachten die bedoeld zijn om iets aan iemand te vragen (vraag een familielid of hij zijn rijbewijs heeft) of om iets te bekijken en daarna te bespreken (een website bekijken, iets in een winkel zoeken, een folder bij het zwembad halen). Stimuleer de deelnemer om deze opdrachten uit te voeren, hoe spannend dat soms ook is. U kunt de opdracht voorbespreken en oefenen en bij de volgende bijeenkomst vragen hoe het is gegaan. Deelnemers kunnen de opdrachten ook samen doen.

9. Woorden en standaardzinnetjes

Elke module wordt afgesloten met een overzicht van de belangrijkste *woorden en standaardzinnetjes*. Dit zijn de woorden die een deelnemer nodig heeft om de teksten te begrijpen.

De meeste van deze woorden en zinnetjes oefent de deelnemer ook bij oefeningen als verstaan en nazeggen of de dialogues die de deelnemer zelf afmaakt. U kunt extra oefenen met deze woorden. Denk aan oefeningen als:

- u omschrijft het woord, de deelnemer raadt het woord;
- of omgekeerd: de deelnemer omschrijft het woord, u raadt het woord;
- u kiest tien woorden uit de lijst en laat de deelnemer de woorden in categorieën verdelen (bijvoorbeeld: kleding – geen kleding; lekker – niet zo lekker eten; woorden voor een telefoongesprek – woorden als je iemand tegenkomt);
- u noemt drie of vier woorden: welk woord hoort er niet bij?;
- een goede zin maken met het woord (let er dan vooral op dat de betekenis van de zin goed is, de vorm is minder belangrijk).

In SpreekTaal 2 komen meer abstracte begrippen voor dan in SpreekTaal 1. Vindt uw deelnemer een woord/begrip moeilijk? Probeer het dan uit te leggen aan de hand van een voor uw deelnemer vertrouwde situatie.

10. Suggesties voor extra materiaal

Na de specifieke instructies bij deze module vindt u nog suggesties voor extra materiaal of extra oefeningen. Er worden suggesties voor liedjes gegeven (die u samen met de deelnemer kunt beluisteren of bekijken) en er zijn andere opdrachten. U hoeft deze opdrachten niet te doen, ze bieden meer verdieping als een deelnemer daar behoefte aan heeft.

Wat vindt u niet terug in het materiaal?

- Lees- en schrijfoopdrachten:
Het materiaal is bedoeld om de mondelinge vaardigheden te verbeteren. Deelnemers schrijven dus niet of nauwelijks de antwoorden op.
- Expliciete aandacht voor grammatica:
Geen invuloefeningen of uitleg over de grammatica. We besteden op dit niveau nog niet expliciet aandacht aan grammatica. Wel krijgt een deelnemer standaardzinnen aangeboden die hij/zij kan gebruiken.
- Klankoefeningen:
In de modules wordt geoefend met de uitspraak van woorden en zinnen. Voor specifieke klankoefeningen verwijzen we naar het boek Uitspraaktrainer (uitgave Boom).

Instructie

In de modules wordt gebruik gemaakt van steeds dezelfde instructie. Bij elke instructie hoort een pictogram ter illustratie. De woordenschat die in de instructie gebruikt wordt staat in onderstaand kader.

bekijk	loop rond	de begeleider	het woord	nog een keer
luister	tik	het gesprek	de zin	steeds
praat	geef antwoord	de vraag	de foto	
wijs aan	zeg na	het antwoord	het plaatje	

Total Physical Response

Met Total Physical Response (TPR) wordt het leren van taal gekoppeld aan fysieke actie. Via TPR kan de begeleider steeds de nieuwe woorden/instructies introduceren en oefenen. Hoe werkt TPR?

Een concreet voorbeeld:

*De begeleider wil duidelijk maken wat de instructie 'wijs aan' betekent. Hij/zij zegt: ik wijs de tafel aan. De begeleider wijst **tegelijkertijd** de tafel aan. Dit herhaalt hij een aantal keer waarbij steeds een ander (bij de deelnemer bekend) woord gebruikt wordt (stoel, boek, muur etcetera). De volgende stap is dat de begeleider instructies geeft aan de deelnemer die hij moet uitbeelden. Daarna kan de link gelegd worden naar de specifieke oefening.*

De oefeningen

De deelnemers hoeven niet of nauwelijks te schrijven. Zij reageren op vragen door dingen aan te wijzen, vingers op te steken, te tikken, iets te doen en/of te praten. Dit is ook voor leeders die wel kunnen lezen en schrijven een prima manier om mondelinge taal te verwerven.

Als deelnemers niet kunnen lezen, moet de begeleider de geschreven antwoorden voorlezen.

Een aantal oefeningen heeft extra uitleg nodig:

- **De luisterteksten**

De werkwijze met de *luisterteksten* is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de tekst/het gesprek;
- de deelnemer luistert nog één of twee keer, hierbij zijn begripsoefeningen opgenomen;
- de begeleider bespreekt met de deelnemer de tekst/het gesprek aan de hand van de begripsoefeningen.

- **Tik op de tafel**

De oefeningen *Tik op de tafel* zijn bedoeld om te oefenen met woord- en zinsaccent. Elk woord van twee lettergrepen of meer bevat een woordaccent: zo valt in het woord 'uitspraak' het accent op de eerste lettergreep (uit). Het is belangrijk dat de deelnemer het accent op de juiste lettergreep legt, anders is hij/zij moeilijk te verstaan en soms zelfs zal de betekenis van het woord wijzigen (denk aan voorkomen en voorkomen).

Naast woordaccent bestaat er ook zinsaccent: een of meer woorden in een zin krijgen een accent, zeg maar 'de klemtoon van de zin'. Het woord dat het accent krijgt wordt (qua toon) iets hoger of lager uitgesproken. In de zin 'Mag ik de boter?' zal het woord 'boter' het zinsaccent krijgen; je wilt immers niet de kaas of de worst, maar de boter.

De werkwijze met de oefeningen van *Tik op de tafel* is als volgt:

- de deelnemer luistert naar een zin of gesprek;
- de deelnemer tikt op de tafel als hij een bepaald woord hoort.

Alternatief: u kunt de deelnemer ook vragen om zijn hand op te steken als hij/zij het woord hoort, in zijn handen te klappen of een papiertje in de lucht te steken.

- **Taalriedel**

De werkwijze met de *taalriedels* is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst;
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst;
- de deelnemer spreekt mee met de audio met of zonder tekst (met de herhaling van iedere zin);
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt.

Alternatief: u kunt de taalriedel ook zonder audio gebruiken. U tikt het juiste ritme, de deelnemer doet de taalriedel. Het is dan ook mogelijk de taalriedel te verpersoonlijken door bijv. de eigen naam te gebruiken of een stukje zin aan te passen (bijvoorbeeld 'Mijn pols doet

zeer.', wordt 'Mijn arm doet zeer.')

N.B. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

- **Zeg na**

Zeg na is te vergelijken met de taalriedel. De zinnen staan niet op de audio, de begeleider leest de zin voor, de deelnemer zegt na.

Het is de bedoeling dat de deelnemer niet meeleest, maar alleen luistert en nazegt. Als het nazeggen van de zinnen goed gaat, kunt u ook een kleine verandering aanbrengen in de zin, bijv. door een woord te vervangen door een ander woord.

Bij een aantal oefeningen staat meer informatie. Deze informatie staat achterin het boekje. Dit kunt u zien aan dit pictogram:

Feedback op de oefeningen

Er zijn een paar 'gouden regels' voor het geven van feedback op deelnemers:

1. Geef complimenten:

Natuurlijk hoort u fouten in wat de deelnemer zegt, maar zeg altijd eerst iets over wat goed gegaan is. Dat kan zijn dat de deelnemer de goede woorden heeft gebruikt, een goede reactie heeft gegeven, een mooie zin heeft gemaakt of dat hij/zij het aangedurfd heeft om iets te zeggen.

2. De inhoud gaat voor de vorm:

Wat een deelnemer zegt is op dit niveau veel belangrijker dan hoe hij/zij het zegt. Dat betekent dat een deelnemer wel de goede woorden moet leren gebruiken, maar dat de woorden nog in de verkeerde volgorde kunnen staan. Of hij/zij heeft nog geen perfecte uitspraak, of hij vervoegt de werkwoorden nog niet goed.

3. Meer keren luisteren naar een dialoog:

Een deelnemer hoeft niet in een keer de hele dialoog te begrijpen. Luister samen nog een keer en doe dan de oefeningen die bij de dialoog horen. Als de deelnemer de hoofdlijnen van de dialoog goed begrijpt, kunt u door naar de volgende oefening.

4. Doorgaan naar de volgende oefening:

Ook bij het beantwoorden van de oefeningen hoeft de deelnemer niet alles goed te doen. Als u het antwoord kunt begrijpen en de inhoud is goed, kunt u gerust doorgaan naar een volgende oefening. Een antwoord hoeft dus niet perfect te zijn.

Groepsgrootte

De meeste oefeningen kunnen zowel in groepjes van twee/drie deelnemers (of een deelnemer met begeleider) als in grotere groepen gedaan worden. De dialogen kunnen in een grotere groep – na een duidelijke instructie van de begeleider – geoefend worden in tweetallen. De begeleider loopt langs, luistert naar wat er gezegd wordt (maar verbetert niet elke fout)

en helpt en ondersteunt waar dat nodig is. Het gaat in deze fase van taalverwerving om het stimuleren van praten en om durf en zelfvertrouwen.

Analfabeten

Het materiaal is zo gemaakt dat ook een analfabeet er samen met een begeleider gebruik van kan maken. De begeleider leest de instructie voor en legt uit wat de bedoeling van de opdracht is. In het geval dat iemand niet kan lezen, laat de begeleider de deelnemer zelf benoemen wat hij herkent. Denk bijvoorbeeld aan een logo, een datum of de plek waar het adres staat. De begeleider kan vervolgens de tekst voorlezen en/of de belangrijkste informatie mondeling naar voren brengen.

Specifieke instructies bij de oefeningen

1. Mijn huis van vroeger

Oefening 2, 3, 5 en 17:

Transcript *Ik mis mijn oude huis*

Boris: Hé Sedou, dat is lang geleden.
Sedou: Zeg dat wel!
Boris: Hoe is 't?
Sedou: Goed.
Boris: Woon jij nog steeds in de Brinkstraat?
Sedou: Nee, ik ben net verhuisd, samen met mijn zoon. Mijn vrouw is terug naar Senegal. Ze kon niet wennen in Nederland. Ik woon nu op een flat in de Beatrixstraat. Het is een grote flat met vier kamers.
Boris: Goh, wat naar, zo zonder je vrouw.
Sedou: Ja, ja, maar het is wel beter zo. Debby was heel ongelukkig hier. Gelukkig is mijn zoon wel hier. We hebben besloten dat Abdu bij mij in Nederland blijft. Hij zit hier op school en hij heeft hier zijn vrienden. Hij is hier natuurlijk ook geboren.
Boris: Ja, dat is waar. Maar wat een verandering voor jullie.
Sedou: Klopt. Het is ook niet makkelijk. Maar ja ...
Boris: Mis jij je eigen land niet?
Sedou: Ja, natuurlijk wel. Ik mis mijn ouders, maar ook mijn oude huis waar ik geboren ben. Ik woonde aan de rand van een klein dorp. In een vrijstaand huis. Het was niet groot. Maar je was toch altijd buiten. En we hadden uitzicht op de bergen. Heel anders dan hier. Nu hebben we ook wel uitzicht vanuit de flat. Maar we zien alleen maar huizen.
Boris: Maar eh ... jij gaat niet terug?
Sedou: Nee, ik heb hier een goede baan. Het zou zonde zijn om dat op te geven. En volgens mij blijft Abdu ook liever in Nederland. Maar we zijn wel van plan om volgend jaar in de zomer naar Senegal te gaan. Abdu mist z'n moeder enorm. Maar hé, hoe is het met jou? Woon jij nog op hetzelfde adres?
Boris: Nee, nee, ik ben ook verhuisd. Maar dat is een heel ander verhaal. Dat vertel ik je nog wel eens.

Oefening 7:

Lees onderstaand gesprek. Het is een deel van het gesprek tussen Boris en Sedou.

- Boris: Hé Sedou, dat is lang geleden.
Sedou: Ja, zeg dat wel.
Boris: Hoe is 't?
Sedou: Goed.
Boris: Woon je nog steeds in de Brinkstraat?
Sedou: Nee, ik ben net verhuisd. Ik woon nu in een flat in de Beatrixstraat, samen met mijn zoon. Het is een grote flat met vier kamers.
Boris: Alleen met je zoon?
Sedou: Ja, mijn vrouw is terug naar Senegal. Ze kon niet wennen in Nederland.
Boris: Goh, wat naar.
Sedou: Ja, maar het is wel beter zo. Debby was heel ongelukkig hier.
Boris: En je zoon? Hij is niet met je vrouw meegegaan?
Sedou: Nee, gelukkig niet. We hebben besloten dat Abdu bij mij in Nederland blijft. Hij zit hier op school en hij is hier natuurlijk geboren.

Oefening 8:

Lees de volgende zinnen voor:

1. Woon je nog steeds in de Brinkstraat?
2. Het is een grote flat met vier kamers.
3. Mijn vrouw is terug naar Senegal.
4. Abdu blijft bij mij in Nederland.
5. Hij is hier natuurlijk ook geboren.

Oefening 9:

Lees de volgende zinnen voor.

Een deelnemer staat op als de zin van toepassing is op zijn/haar woonsituatie.

- Ik woon in een flat.
- Ik woon in een stad.
- Ik woon in een vrijstaand huis.
- Mijn huis is oud.
- Ik heb geen tuin.
- Ik heb een prachtig uitzicht.
- Mijn huis heeft vier kamers.
- Ik woon in een dorp.
- Enzovoort.

Oefening 10:

Luister naar de audio. De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst;
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst;
- de deelnemer spreekt mee met de audio met of zonder tekst (met de herhaling van iedere zin);
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt.

N.B. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

Oefening 18:

De deelnemers gaan samen een huis beschrijven. Ze noemen steeds om de beurt een zin.

De deelnemer die niets meer weet te zeggen over het huis is af.

Begin met de zin: Jannah woont in Amersfoort.

De deelnemers kunnen van alles zeggen over het huis, zoals:

- Ze woont in een groot huis.
- Het is een mooi huis.
- Het huis heeft vier kamers.
- De keuken is groot.
- Ik vind het een mooi huis.
- Het huis is duur.
- Het huis staat aan de rand van Amersfoort.
- Enzovoort.

Oefening 19:

De deelnemer bedenkt zijn/haar eigen verhaal bij de foto's. Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie van de mensen op de foto.

2. De burens hebben een hond

Oefening 2, 3 en 5:

Transcript *Die hond blaft de hele dag*

Morris:	Hoi, kom erin. Wil je koffie?
Mehtap:	O, lekker.
Morris:	Ik zal de muziek even uitzetten.
Mehtap:	O, draai je vaak muziek?
Morris:	Ja, eigenlijk wel, want dan hoor ik de hond van de burens niet.
Mehtap:	O?
Morris:	Ja, die blaft de hele dag. Alleen 's avonds is hij stil.
Mehtap:	Nou ... ik hoor hem nu niet.

Morris: Dat klopt. Ik geloof dat de buren een paar dagen weg zijn. Ze hebben de hond gelukkig meegenomen.

Mehtap: Nou zeg. Dat is wel vervelend.

Morris: Nou, zeker. Hij blaft als ie alleen is. 's Avonds zijn de buren meestal thuis, dus dan is hij stil. En 's nachts gelukkig ook.

Mehtap: Heb je al eens gezegd tegen de buren dat je last hebt van hun hond?

Morris: O, joh. Al een paar keer. Ik heb een briefje geschreven, ik ben al een keer bij ze aan de deur geweest. Maar dat heeft allemaal niets geholpen.

Mehtap: Want, wat zeggen ze dan?

Morris: Tsja, dat ze er zelf ook niet zoveel aan kunnen doen. Ze kunnen niet de hele dag thuis blijven.

Mehtap: Tjonge, lastig hoor. Je kunt contact opnemen met de wijkagent. Ja, misschien kan hij helpen. Hij kan in ieder geval een keer gaan praten met je buren.

Morris: Ja, ja, dat is een goed idee. Ik ga hem bellen. Weet jij het telefoonnummer van de wijkagent?

Mehtap: Nee, maar dat staat vast wel op de website van de politie.

Oefening 4:

Bespreek met de deelnemer het concept 'huisdier'. In veel culturen is het raar om een dier binnen in huis toe te laten, bij je op de bank te laten liggen of in bed te laten slapen. Dieren worden dan meestal gehouden voor het nut. Hoe kijkt de deelnemer tegen huisdieren aan?

Oefening 6:

Bekijk met de deelnemer de website van de politie. Werkwijze bij analfabete deelnemers: kijk wat een deelnemer herkent op de website (bijvoorbeeld de cijfers, logo's), lees de informatie op de website voor en bespreek samen de vraag.

Oefening 8 en 9:

Transcript *Ik heb een probleem met mijn buren*

Politieagent: Politiebureau Waterland, goedemiddag.

Morris: Goedemiddag, u spreekt met Morris Jongsma. Kan ik de wijkagent spreken?

Politieagent: Een momentje, ik verbind u door.

...

Willem Bakker: Goedemiddag, met Willem Bakker.

Morris: Hallo, u spreekt met Morris Jongsma.

Willem Bakker: Dag meneer Jongsma.

Morris: Goedendag.

Willem Bakker: Wat kan ik voor u doen?

Morris: Ik heb een probleem met mijn burens.

Willem Bakker: O. Wat is precies het probleem?

Morris: Hun hond blaft de hele dag. Ik word er gek van.

Willem Bakker: Ja, dat kan ik me voorstellen. Heeft u al eens met uw burens gesproken?

Morris: Ja, en ik heb een briefje geschreven en ik ben ook een keer aan de deur geweest. Maar ze zeiden dat ze er ook niets aan kunnen doen.

Willem Bakker: Tsja, dat is lastig. Blaft de hond ook 's avonds en 's nachts?

Morris: Nee, alleen overdag. Dan is hij alleen.

Willem Bakker: Oké. Het beste is dat ik een keer met ze ga praten. Even kijken. Ik probeer het volgende week maandag. Dan ben ik daar om 19.00 uur. Daarna kom ik even bij u langs. Wat is het adres van uw burens?

Morris: Houtstraat 14. Ik woon op nummer 16.

Willem Bakker: O, prima. Dan zie ik u volgende week maandag.

Morris: Bedankt, tot volgende week.

Oefening 10:

Lees de volgende zinnen voor:

1. Ik zal de muziek even uitzetten.
2. Draai je vaak muziek?
3. Dan hoor ik de hond van de burens niet.
4. Ik geloof dat de burens een paar dagen weg zijn.
5. Wat zeggen ze dan?
6. Weet jij het telefoonnummer van de wijkagent?
7. Kan ik de wijkagent spreken?
8. Ik heb een probleem met mijn burens.

Oefening 11:

Luister naar de audio. De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst;
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst;
- de deelnemer spreekt mee met de audio met of zonder tekst (met de herhaling van iedere zin);
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt.

N.B. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

Oefening 16:

In deze oefening kan ook een gesprek gevoerd worden over een situatie waar de deelnemer daadwerkelijk mee te maken heeft.

Oefening 18:

De deelnemer bedenkt zijn/haar eigen verhaal bij de foto.

Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie van het meisje op de foto.

3. Nieuwe kastjes in de keuken

Oefening 3, 4 en 5:

Transcript *We wachten nu al twee maanden*

Latitia: Met Latitia

Marleen: Hoi, met Marleen. Hoe is het?

Latitia: Goed hoor. Ik heb lekker een dagje vrij. Ik ga straks met mijn moeder winkelen.

Marleen: Gezellig. Heb je nu even tijd? Ik heb namelijk je advies nodig.

Latitia: Ja hoor. Vertel!

Marleen: Nou, het gaat om onze keuken. Die wordt echt heel oud. Vooral de kastjes boven het aanrecht. Ze hangen scheef en de deuren kunnen niet meer goed dicht.

Latitia: O. Maar daar kun je de woningbouwvereniging toch voor bellen? Het zijn hun kastjes.

Marleen: Dat heb ik ook gedaan. En de opzichter is twee maanden geleden geweest. En hij vertelde dat we nieuwe kastjes krijgen.

Latitia: O, dat is toch mooi!

Marleen: Ja, maar het probleem is dat we nog steeds niet weten wanneer. Ik heb al een paar keer gebeld. We wachten nu al twee maanden.

Latitia: Ah, dat is vervelend.

Marleen: Ja, ik ben ook bang dat de kastjes een keer naar beneden vallen. Wat kan ik het beste doen?

Latitia: Ja ... Toch weer de woningbouwvereniging bellen, denk ik. En ja, je kunt tegen ze zeggen dat je de huurcommissie inschakelt. Dat helpt misschien.

Marleen: O, jeetje.

Latitia: Maar wel vriendelijk blijven, hè. Dat is belangrijk.

Marleen: Ja ja. De huurcommissie?

Latitia: Ja, daar kun je een klacht indienen als je niet tevreden bent over de woningbouwvereniging.

Marleen: O, dat wist ik niet. Bedankt voor de tip. Nou, doe de groeten aan je moeder.

Latitia: Doe ik. En jij veel succes!

Oefening 5:

Ze noemt: weer bellen met de woningbouwvereniging, in het gesprek de huurcommissie noemen, aardig blijven.

Oefening 6:

Deelnemers noemen bijvoorbeeld onderhoud van de woning, huurverhoging, servicekosten, problemen over gemeenschappelijke ruimtes (lift, hal, enzovoort) en problemen met de burens.

Oefening 7 en 8:

Transcript *Ze komen maandag de kastjes vervangen*

Latitia: Met Latitia.
Marleen: Hoi, weer even met Marleen.
Latitia: Hé! Hè, hoe is het gegaan met de woningbouwvereniging?
Marleen: Ja, goed! Ze komen maandag de kastjes vervangen.
Latitia: O, nou, dat is goed geregeld. Hoe heb je dat nou voor elkaar gekregen?
Marleen: Het was eigenlijk heel makkelijk. Ze vonden twee maanden ook veel te lang. Er is waarschijnlijk iets fout gegaan in hun administratie, zeiden ze.
Latitia: Ja, dat zeggen ze altijd.
Marleen: Maar goed, ik ben blij dat ze komen. En ik hoefde de huurcommissie niet eens te noemen.
Latitia: Helemaal goed. Hoe laat komen ze maandag?
Marleen: Meteen om 8.00 uur. Hé, en jij? Hebben jullie lekker gewinkeld?
Latitia: Ja! We hebben een prachtige jurk voor mijn moeder gekocht. Ja, ze heeft volgende week namelijk een bruiloft. De dochter van haar beste vriendin gaat trouwen.
Marleen: O, wat leuk. Heb je zelf ook nog wat gekocht?
Latitia: Nee, daar hadden we geen tijd meer voor. Hé, ik moet nu gaan. Zullen we snel weer eens wat afspreken?
Marleen: Dat is goed. Tot gauw!
Latitia: Tot gauw.

Oefening 9:

Lees de volgende zinnen voor:

1. Ze komen maandag de kastjes vervangen.
2. Dat is mooi geregeld.
3. Het was eigenlijk heel makkelijk.
4. Ik hoefde de Huurcommissie niet eens te noemen.
5. Hebben jullie lekker gewinkeld?
6. We hebben een prachtige jurk voor mijn moeder gekocht.
7. Heb je zelf nog wat gekocht?
8. Zullen we snel weer eens wat afspreken?

Oefening 11:

Luister naar de audio. De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst;
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst;
- de deelnemer spreekt mee met de audio met of zonder tekst (met de herhaling van iedere zin);
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt.

N.B. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

Oefening 17:

Geef de deelnemers één of meer kaartjes. Op de kaartjes staat een woord uit deze module.

De deelnemers omschrijven het woord dat op hun kaartje staat. De andere deelnemers raden het woord. Als de deelnemer (nog) niet kan lezen, lees het woord dan zachtjes voor zodat anderen het niet kunnen horen. U kunt er ook voor kiezen om bij de concrete woorden een plaatje bij het woord op het kaartje te zetten.

Woorden die op de kaartjes kunnen staan: flat, eengezinswoning, uitzicht, dorp, hond, buren, wijkagent, advies, woningbouwvereniging, huurcommissie, klacht enzovoort.

Oefening 19:

De deelnemer bedenkt zijn/haar eigen verhaal bij de foto.

Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie van de mensen op de foto.

4. Hebben we recht op huurtoeslag?

Oefening 3 en 4:

Transcript *We hebben een ander huis*

Zarah: Gefeliciteerd met je verjaardag, broertje!
Najib: Dank je wel. Hai! Leuk dat jullie er zijn. Willen jullie een stukje taart?
Zarah: Ja, ja, maar kom eerst even zitten. We hebben groot nieuws.
Najib: Wat dan?
Zarah: We hebben een ander huis.
Najib: O, wat leuk. Waar?
Zarah: Ja. In de Jachtenlaan, een eengezinswoning.
Najib: Zo, wat goed. Is het een groot huis?
Zarah: Ja, ja, ja ... beneden een grote woonkamer met open keuken. En boven drie slaapkamers. En ... we krijgen een tuin.
Najib: Nee! O, dat is zeker groot. Dan krijgen de kinderen dus allebei een eigen slaapkamer?
Zarah: Ja, fijn hè! O, maar dat mag ook wel. Dan kunnen ze rustig hun huiswerk maken.
Najib: Maar vertel verder. Hoe komen jullie aan dit huis?
Zarah: Via de website Wonen Limburg. We hebben steeds gereageerd op huizen en dan waren we elke keer nummer 9 of 10. En deze keer waren we nummer 2. Ja en de mensen voor ons wilden het huis niet. Nee, ze vonden het te duur.
Najib: O, hoe duur is het?
Zarah: Ja, we gaan wel € 200,- meer betalen. Maar ja, als het goed is, krijgen we ook meer huurtoeslag.
Najib: Dat mag je wel even informeren bij de Belastingdienst.
Zarah: Ja, dat gaan we ook zeker doen.
Najib: Nou proost! Op jullie nieuwe huis!
Zarah: Ja!

Oefening 5:

Er zijn vier toeslagen via de Belastingdienst:

- Huurtoeslag
- Zorgtoeslag
- Kindgebonden budget
- Kinderopvangtoeslag

Daarnaast is er de kinderbijslag. Die wordt uitbetaald via de Sociale Verzekeringsbank (SVB).

Oefening 6:

Lees de volgende zinnen voor:

1. Gefeliciteerd met je **verjaardag**.
2. We hebben groot **nieuws**.
3. Boven hebben we drie **slaapkamers**.
4. Dan kunnen ze rustig hun **huiswerk** maken.
5. Als het goed is, krijgen we meer **huurtoeslag**.
6. Dat mag je wel even informeren bij de **Belastingdienst**.

Oefening 8, 9 en 10:

Transcript *Dan heeft u recht op huurtoeslag*

Medewerker: De Belastingdienst, goedemorgen.
Zarah: Goedemorgen, u spreekt met Zarah Elibar.
Medewerker: Dag mevrouw. Wat kan ik voor u doen?
Zarah: Eh, nou ... we hebben een nieuw huis gekregen. Ik wil nu weten of we recht hebben op huurtoeslag.
Medewerker: Goed. Heeft u op dit moment huurtoeslag?
Zarah: Ja.
Medewerker: Wat is uw gezinssituatie?
Zarah: Ik woon met mijn man en twee kinderen. Die zijn 14 en 16 jaar.
Medewerker: Oké. Is uw inkomen het laatste jaar veranderd?
Zarah: Nee, dat is hetzelfde gebleven
Medewerker: Dan is het belangrijk om te weten hoeveel huur u voor het nieuwe huis gaat betalen.
Zarah: O, waarom?
Medewerker: De huur mag niet hoger zijn dan € 699,45 per maand. Als het huis duurder is, heeft u geen recht op huurtoeslag.
Zarah: O, nou, gelukkig, dat is geen probleem. De huur is € 640,- per maand.
Medewerker: Prima. Dan heeft u recht op huurtoeslag.
Zarah: Fijn.
Medewerker: Hoeveel kan ik zo niet aangeven. Maar u kunt op de website een berekening maken.
Zarah: O, dat is handig.
Medewerker: U moet dan naar www.belastingdienst.nl.
Zarah: Eh ... een ogenblikje. Ik pak even een pen.
Medewerker: Dus op de site van de Belastingdienst klikt u door naar 'huurtoeslag'. Daar vindt u een link naar de berekening.
Zarah: Oké. Dat is duidelijk. Nou, bedankt voor de informatie.
Medewerker: Dag mevrouw Elibar. Prettige dag verder.
Zarah: Dag. Dank.

Oefening 11:

Luister naar de audio. De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst;
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst;
- de deelnemer spreekt mee met de audio met of zonder tekst (met de herhaling van iedere zin);
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt.

N.B. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

Oefening 18:

Lees het verhaal dat hieronder staat. Laat de deelnemer het verhaal zo goed mogelijk navertellen. Geef punten voor elk woord dat de deelnemer zich nog goed weet te herinneren en gebruikt bij het navertellen. Lees het verhaal eventueel nog een tweede keer voor.

Verhaal:

Oscar is blij. Hij heeft een nieuw huis. Vanochtend heeft hij de sleutel gekregen van de woningbouwvereniging. Hij gaat samen met een vriend naar het huis. Hij pakt zijn sleutel en steekt de sleutel in het slot. Er gebeurt niets. De deur gaat niet open. Oscar belt de woningbouwvereniging. De medewerker zegt: sorry meneer, u heeft de verkeerde sleutel gekregen.

Woorden uit de tekst:

1. nieuw huis
2. sleutel
3. woningbouwvereniging
4. samen (vriend)
5. in het slot
6. gebeurt niets
7. niet open
8. belt
9. sorry
10. verkeerde sleutel

Oefening 19:

De deelnemer bedenkt zijn/haar eigen verhaal bij de foto.

Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie van de vrouw op de foto.

8. Suggesties voor extra materiaal

- Foto/beeldmateriaal van verschillende typen huizen. Bespreek de huizen: welke vindt de deelnemer mooi? In welke zou hij willen wonen?
Kijk eventueel ook samen op www.funda.nl voor foto's van het interieur van huizen.
- Foto's van deelnemers van hun eigen huis in het land van herkomst. Laat de deelnemers hun huizen beschrijven. Bedenk wel of dit een geschikte oefening is, niet alle deelnemers willen terugdenken aan de situatie van vroeger.
- Kijk samen met de deelnemer op de site van de Belastingdienst: www.toeslagen.nl
- Bekijk samen met de deelnemer de Woningkrant.
- Luister met de deelnemers naar liedjes. Doel hiervan is dat deelnemers de melodie van de taal horen. Vraag aan deelnemers of ze woorden herkennen. Het is niet de bedoeling dat het liedje woord voor woord wordt verstaan en/of besproken. De liedjes, die te vinden zijn op internet¹, zijn op dit niveau meestal te moeilijk. Liedjes bij deze module:
 - 'Een eigen huis' van René Froger;
 - 'Verhuizen' van Kinderen voor Kinderen;
 - 'Het dorp' van Wim Sonneveld;
- Neem de oefeningen bij *Zeg na/Taalriedel* op als die mogelijkheid er is en laat de deelnemer zijn teksten terugluisteren.

¹ Veel liedjes zijn te beluisteren via Spotify (programma is gratis te downloaden via www.spotify.com.)

Wil je ook beter leren lezen en schrijven?
Of ken je iemand die beter wil leren en
schrijven? Bel dan: 0800 – 0234444

SpreekTaal 2 is ontwikkeld door Het Begint met Taal en de Vrije Universiteit Amsterdam en mogelijk gemaakt dankzij financiële ondersteuning van het Oranje Fonds, het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Stichting Lezen & Schrijven.

Colofon

Dit product is tot stand gekomen door:

Het Begint met Taal
Koningin Wilhelminalaan 8, 3527 LD Utrecht
030-2422841
info@hetbegintmettaal.nl, www.hetbegintmettaal.nl

Algemene projectleiding:

 Sylvia de Groot Heupner

Vrije Universiteit Amsterdam - VU-NT2
De Boelelaan 1105, 1081 HV Amsterdam
020-5986575, 06-10817548
c.w.h.vander.voort@vu.nl, www.nt2.vu.nl

Inhoudelijke projectleiding:

 Vita Olijhoek (VU-NT2)

Concept & advies:

 Carola van der Voort

Van Dale Uitgevers
Postbus 13288
3507 LG Utrecht

Correspondentieadres: redactie@vandale.nl
www.vandale.nl / www.vandale.be

Auteurs: Martijn Baalman, Lotte Minnema en Anja Valk

Ontworpen door: Beeldenfabriek, Rotterdam

Audiobestanden: de bij deze module horende audiobestanden zijn te beluisteren en/of te downloaden op www.vandale.nl/spreektaal.

Beeldmateriaal: al het beeldmateriaal is met zorg geselecteerd. Mocht u desondanks menen dat wij uw rechten niet goed gerespecteerd hebben, neemt u dan contact op met Het Begint met Taal.

Bronnen: p.1 – Wikipedia.nl /
p.3-5-6-7-11-12-19 – Office online / p.26-18 – Wikipedia.org

Meer informatie? Neem contact op met Het Begint met Taal via 030-2422841 of info@hetbegintmettaal.nl.

SpreekTaal – hét materiaal voor taalcoaching

SpreekTaal is de meest gebruikte methode voor taalcoaching aan anderstaligen. Het materiaal is uitgebreid getest in de praktijk en speciaal ontwikkeld voor taalvrijwilligers die anderstaligen ondersteunen met het beter leren spreken van de Nederlandse taal.

- geschikt voor zowel een-op-een taalcoaching als kleine groepen
- eenvoudig in gebruik (geen leservaring vereist)
- goede aansluiting op de dagelijkse praktijk
- laagdrempelig, leuk en leerzaam

De methode bestaat uit twee series: **SpreekTaal 1** (niveau 0 tot A1+) en **SpreekTaal 2** (niveau A1 tot A2). Beide series bestaan uit vijftien praktische modules over dagelijkse onderwerpen, zoals Eten & Drinken, Wonen en Gezondheid. Elke afzonderlijke module bevat verschillende audio-opnames en biedt materiaal voor ongeveer 5 uur taalcoaching.

De audiobestanden die bij deze module horen zijn te beluisteren en/of te downloaden via: www.vandale.nl/spreektaal.

SpreekTaal 2 - module 1 t/m 15

1 Praten over jezelf	6 Kleding & uiterlijk	11 Gezondheid
2 Familie & vrienden	7 Leren	12 Werk
3 Eten & drinken	8 Kopen	13 Dag & tijd
4 Wonen	9 Reizen	14 Communicatie
5 Vrije tijd	10 Nederlandse gewoontes	15 Geld

Het Begint met Taal versterkt taalvrijwilligersorganisaties op ruim 250 locaties in verschillende fases bij het slim organiseren van taalcoaching aan anderstaligen. Op deze locaties oefenen wekelijks 15.000 taalvrijwilligers met 28.000 anderstaligen de Nederlandse taal. Nieuwe initiatieven kunnen op die manier gelijk aan de slag, ervaren organisaties kunnen groeien en methodes die lokaal goed werken rollen wij landelijk uit. Zo leren we van elkaar en wordt taalcoaching nóg effectiever. Zie voor meer informatie: www.hetbegintmettaal.nl

© 2018 Het Begint met Taal
© 2018 Van Dale Uitgevers

Alle rechten voorbehouden.

